

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/24/2013
Identifikačné číslo spisu:	7013200812
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7013200812.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: Z., nar. XX.XX.XXXX v meste J., oblasť J., Bieloruská republika, štátna príslušnosť Bieloruskej republiky (ďalej len „Bielorusko“), naposledy bytom v zahraničí: ulica Y, J., Bielorusko, toho času miesto pobytu R., zastúpenej Centrom právnej pomoci, kancelária Košice, Moyzesova 18, Košice, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-109-29/PO-Ž-2013 zo dňa 23. apríla 2013, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 5Saz/11/2013-36 zo dňa 04. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 5Saz/11/2013-36 zo dňa 04. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-109-29/PO-Ž-2013 zo dňa 23.04.2013, ktorým odporca zamietol žiadosť navrhovateľky o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“) ako zjavne neopodstatnenú. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že mal za preukázané, že odporca rozhodol na základe náležite zisteného skutkového stavu a vec správne právne posúdil podľa ust. § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle, vzhľadom na to, že navrhovateľka svoju žiadosť o udelenie azylu alebo poskytnutie

doplňkovej ochrany odôvodnila existenciou takých dôvodov, ktoré nie je možné považovať za dôvody relevantné pre udelenie azylu alebo poskytnutie doplňkovej ochrany. O medzinárodnú ochranu na území SR žiadala z dôvodov problémov jej manžela na území Bieloruska a pre problémy s bývaním, pretože nemali finančné prostriedky na kúpu vlastného bytu. Na pojednávaní potom tvrdila, že finančné prostriedky mali, keďže pracovala ako šička a manžel podnikal. Pri výsluchu pred odporcom však uviedla, že od roku 2010 nepracovala a rovnako jej manžel pri výsluchu pred odporcom poukazoval na nedostatok finančných prostriedkov. Navrhovateľka tiež tvrdila, že mala svoj byt, následne uviedla, že bývala s rodičmi. Okrem toho nejasne a všeobecne hovorila o problémoch týkajúcich sa podpisovania dokumentov, ktorým ona ani jej manžel nerozumeli.

K námietke týkajúcej sa toho, že odporca mal vziať do úvahy prítomnosť humanitných dôvodov, krajský súd uviedol, že jednak navrhovateľka nekonkretizovala, ktoré skutočnosti mali odôvodniť prítomnosť humanitných dôvodov a okrem toho rozhodnutie o azyle z humanitných dôvodov je vecou správneho uváženia správneho orgánu.

K námietke o zmätočnosti rozhodnutia, kde odporca skúmal podmienky pre poskytnutie doplňkovej ochrany a napriek tomu rozhodol o žiadosti ako o zjavne neopodstatnenej, krajský súd uviedol, že v prípade navrhovateľky síce nebolo povinnosťou odporcu rozhodnúť o doplňkovej ochrane, pokiaľ sa ale odporca zaoberal aj hrozbou vážneho bezprávia nebolo možné mu to pripísať ako pochybenie.

Krajský súd v závere uviedol, že nevyhovel žiadosti o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

II.

Argumentácia odvolacích dôvodov navrhovateľky

Navrhovateľka podala v zákonnej lehote proti rozsudku krajského súdu odvolanie, a to z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku, teda z dôvodu, že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľka mala za to, že v jej prípade boli splnené zákonné podmienky pre udelenie azylu, resp. pre poskytnutie doplňkovej ochrany. Uviedla, že v konaní o udelenie azylu požiadala o azyl z dôvodov problémov jej manžela na území Bieloruska, ktorý nebol štátnym príslušníkom Bieloruska a museli bývať tam, kde im prikázali, teda na ubytovni, vzhľadom na to, že vlastnú nehnuteľnosť si nemohli kúpiť. Opísala príklady diskriminačného správania sa bieloruských štátnych orgánov k jej manželovi a vyjadrila svoj strach a obavu z jej návratu do krajiny pôvodu, z dôvodu uväznenia manžela. Odporca ale uviedol, že navrhovateľkou uvedené skutočnosti a dôvody sú inými skutočnosťami a dôvodmi než tie, ktoré vyžaduje pre poskytnutie medzinárodnej ochrany zákon o azyle a skúmal tiež splnenie podmienok pre poskytnutie doplňkovej ochrany navrhovateľke. Mal za to, že jediným dôvodom pre žiadosť o udelenie azylu bola obava navrhovateľky z ekonomických dôsledkov jej návratu do Bieloruska. Prvostupňový súd sa s uvedenými závermi stotožnil.

Navrhovateľka s právnym názorom prvostupňového súdu nesúhlasila a mala za to, že záver prvostupňového súdu o tom, že odporca v konaní dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver neobstojí.

Navrhovateľka v odvolaní tvrdila, že tak v konaní pred odporcom, ako aj v priebehu konania pred krajským súdom, uviedla relevantné skutočnosti, ktoré preukazujú prítomnosť dôvodov pre poskytnutie medzinárodnej ochrany. Mala za to, že odporca pochybil, keď jej žiadosť a v nej uvedené skutočnosti vyhodnotil tak, že vydal rozhodnutie, ktorým jej žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú. Odporca mal v konaní riadne posúdiť všetky žiadateľkou uvádzané skutočnosti, v ich vzájomnej súvislosti a mal rozhodnúť riadnym výrokom o udelení či neudelení azylu a o poskytnutí či neposkytnutí doplňkovej ochrany. Následne tak pochybil aj prvostupňový súd, keď si takéto závery odporcu osvojil a v napadnutom rozhodnutí ich označil ako vecne správne, a tým vec nesprávne právne posúdil.

Navrhovateľka namietala záver odporcu osvojený si prvostupňovým súdom, ohľadom odporcom tvrdenej obavy navrhovateľky z ekonomických dôsledkov jej návratu do Bieloruska. Navrhovateľka na viacerých miestach uviedla, že v Bielorusku nemali s manželom žiadne ekonomické problémy, ale nemohli ich plne využívať kvôli obmedzeniam zo strany štátnych orgánov. Uviedla tiež, že za peňažné prostriedky, ktoré mali k dispozícii si nemohli zaobstarat' nehnuteľnosť, v ktorej by spoločne mohli bývať ako rodina. Navrhovateľka túto situáciu vnímala ako ťaživú a takú, ktorú nemožno ďalej z jej strany znášať, a preto sa rozhodla vyhľadať ochranu iného štátu.

Rozhodnutie odporcu považuje za zmätočné a v rozpore so zákonom o azyle, nakoľko, ak sa odporca zaoberal možnosťami poskytnúť navrhovateľke doplnkovú ochranu, nemohla byť jej žiadosť vyhodnotená ako zjavne neopodstatnená.

Na základe uvedených skutočností preto navrhovateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že navrhovateľka v ňom neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu posudzovaného rozhodnutia. Dôvody, ktoré počas azylového konania uviedla, sú irelevantné pre udelenie medzinárodnej ochrany na území SR. Skutočnosť, že si jej manžel nemohol prenajať inú nehnuteľnosť a nemohol ísť odísť bývať mimo zariadenia pre cudzincov nezakladá dôvod na udelenie azylu. Tento problém by sa ale vyriešil, ak by si nehnuteľnosť prenajala sama navrhovateľka, ako aj uviedol jej manžel počas azylového pohovoru. Za prenasledovanie podľa § 8 zákona o azyle nie je možné považovať ani manželov konflikt s policajtmí, na ktorých síce podal trestné oznámenie, ale následne ho stiahol. Dôvodom na udelenie azylu nie je ani zamietnutie manželovej žiadosti o získanie štátneho občianstva Bieloruska. Žiadosť o štátne občianstvo podal len raz v roku 2007 a potom v tejto veci vôbec nekonal. Manžel navrhovateľky sám uviedol, že ak by mu občianstvo udelené bolo, krajinu by neopustil. Manželove problémy neboli takého charakteru, aby im znemožňovali naďalej žiť v Bielorusku. Tvrdenia navrhovateľky boli vyhodnotené ako nedôveryhodné. Nepodarilo sa jej prezentovať dôvody na udelenie azylu uceleným a presvedčivým spôsobom.

Odporca sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľky, že bola prenasledovaná z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle a zastáva názor, že v jej prípade nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako so vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zo zákona o azyle. Takisto neboli splnené dôvody na udelenie doplnkovej ochrany.

Navrhoval preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok krajského súdu.

IV

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca napadnutým rozhodnutím ČAS: MU-109-29/PO-Ž-2013 zo dňa 23.04.2013 zamietol žiadosť navrhovateľky o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle ako zjavne neopodstatnenú.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka pred pracovníkmi Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko požiadala dňa 28.02.2013 o udelenie azylu na území SR z politických dôvodov, po vrátení na územie SR z Belgického kráľovstva.

Za účelom zdôvodnenia podanej žiadosti bol s navrhovateľkou vykonaný vstupný pohovor, kde uviedla,

že v krajine pôvodu nebola členkou žiadnej politickej strany, hnutia či inej organizácie a nebola v nej nikdy trestne stíhaná. V Bielorusku ukončila základnú školu a následne strednú odbornú školu krajčírsku v meste Mogil'ov. Od roku 2000 do decembra 2010 pracovala v krajčírskom závode Věšňanka v meste Mogil'ov. V roku 2005 uzavrela na území Bieloruska manželstvo s afgánskym štátnym príslušníkom, ktorému bol udelený štatút utečenca v Bielorusku. Od roku 2010 nepracovala, pretože jej manželovi počas bitky zlomili nohu a musela sa oňho starať. Bývali spolu v byte, ktorý mu bol po získaní štatútu utečenca poskytnutý. Bývali tam azylanti, neprispôsobiví občania a ľudia, ktorí mali problémy zo zákonom.

O medzinárodnú ochranu na území SR žiadala z dôvodov problémov jej manžela na území Bieloruska. Nakoľko nebol štátnym príslušníkom Bieloruska, museli bývať tam, kde mu prikázali, teda na ubytovni. Tvrdila, že sa chceli presťahovať, ale cudzinec s uznaným štatútom utečenca mohol opustiť ubytovňu, ktorú mu poskytol štát, iba ak si kúpi vlastnú nehnuteľnosť. Nemali ale dostatok finančných prostriedkov, aby si kúpili vlastný byt alebo dom. K manželovi navyše stále pristupovali ako k cudzincovi. Keď si chcel ísť vybaviť doklad totožnosti, musel sa dostaviť na príslušný orgán, kde mu vzali odtlačky prstov a pýtali sa, za akým účelom žiada konkrétny doklad. Kvôli jeho dokladu sa musela aj navrhovateľka dostaviť na políciu. Ďalej uviedla, že si nespomína na všetky nepríjemnosti, ktoré mali s bieloruskými orgánmi a že polícia v Bielorusku má právomoc takmer na všetko a nikto im nemohol pomôcť. Jediným riešením by bol rozvod, čo ale nechcela. Tak vycestovala do Belgicka, kam ju dopravili prevádzkači. Tam sa stretla s manželom a požiadali spolu o azyl. Dohodli sa, že manžel odíde skôr a ona za ním príde, keď získa medzinárodnú ochranu. Odišla skôr z dôvodu, že policajti jej priniesli podpísaný písomnosť, v ktorej bolo uvedené, že sa dopustila priestupku a budú voči nej vyvozené dôsledky. Bola predvolaná na políciu kvôli objasneniu kde sa nachádza jej manžel. V Belgicku bola od 25.10.2012 do 28.02.2013, kedy bola na základe Dublinského dohovoru vrátená na územie SR. Uviedla tiež, že v prípade návratu sa obáva, že by jej manžela mohli uväzniť, pretože opustil Bielorusko a nezdržiaval sa na mieste, kde mu to nariadili.

Podľa názoru odporcu, navrhovateľka nespĺnila zákonom stanovené podmienky pre udelenie azylu, resp. doplnkovej ochrany na území SR, vymedzené v § 8, 10, 13a alebo § 13b zákona o azyle.

Dôvody ktoré uviedla, problémy manžela a zlá ekonomická situácia, sú irelevantné z hľadiska kladného posúdenia žiadosti o medzinárodnú ochranu. Nejde o dôvody na udelenie azylu. Situácia v Bielorusku je na štandardnej bezpečnostnej úrovni, bez hroziacich bezpečnostných rizík a jediným problémom preto ostáva navrhovateľkina obava z ekonomických dôsledkov jej návratu.

Podľa názoru odporcu je nelogické, že navrhovateľka opustila Bielorusko. Jej problémy týkajúce sa manžela nenapĺňajú znaky uvedené v definícii perzekúcie. Inštitút azylu má slúžiť ako nevyhnutná ochrana života a slobody ľudí, ktorí sú v bezprostrednom ohrození. Počas konania neuviedla navrhovateľka žiadne problémy súvisiace s jej rasou, náboženstvom, národnosťou, príslušnosťou k sociálnej skupine ani s politickým názorom.

Odporca dospel k záveru, že je potrebné žiadosť navrhovateľky zamietnuť ako zjavne neopodstatnenú, nakoľko hlavným dôvodom, prečo opustila krajinu pôvodu, sú jej osobné problémy údajne súvisiace s manželovými problémami, ktoré ale nespĺňajú charakteristické znaky definície dôvodov prenasledovania v zmysle ustanovení zákona o azyle, resp. Ženevskej konvencie.

Odporca nad rámec rozhodnutia vyhodnotil aj to, že navrhovateľka nespĺňa ani podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

V

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie

prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10.12.2013 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Orgánmi verejnej správy sa rozumejú orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej samosprávy a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods.1 písm. a/ zákona o azyle ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý:

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 zákona o azyle:

(1) ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

(2) Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky a nesmú mať na území Slovenskej republiky udelený trvalý pobyt podľa osobitného zákona. 6a)

(3) Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8.

(4) Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo

azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle:

(1) Ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu, ak tento zákon neustanovuje inak, a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí, b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov.

(2) Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky a nesmú mať na území Slovenskej republiky udelený trvalý pobyt podľa osobitného zákona. 6a)

(3) Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5.

Podľa § 12 ods. 3 zákona o azyle ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená.

Vzhľadom k tomu, že krajský súd sa vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky uplatnenými v opravnom prostriedku dostatočne, voči argumentácii krajského súdu nemá odvolací súd žiadne výhrady, a preto na nich v podrobnostiach odkazuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd vec správne právne posúdil.

Námietku navrhovateľky, že v správnom aj súdnom konaní uviedla relevantné skutočnosti, ktoré preukazujú prítomnosť dôvodov pre poskytnutie medzinárodnej ochrany vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu. Z ustanovenia § 8 zákona o azyle vyplýva, že účelom priznania azylu je poskytnúť ochranu tomu, kto je prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd alebo cíti oprávnenú (odôvodnenú) obavu z prenasledovania z dôvodov v zákone vymedzených. Aby mohla byť poskytnutá ochrana formou azylu, musí byť preukázané, že je nositeľom určitého presvedčenia (politického, náboženského, a podobne), pre ktoré je v krajine, ktorej občianstvo má (v krajine jeho posledného trvalého bydliska), reálne prenasledovaný, alebo je prenasledovaný z dôvodov príslušnosti k jasne vymedzenej sociálnej skupine, resp. má dôvodnú obavu, že by k takému prenasledovaniu mohlo v jeho prípade dôjsť. Pri zisťovaní skutkového stavu je pritom treba vychádzať z toho, či žiadateľ o azyl v konaní uniesol bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné. Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade dospel k záveru, že navrhovateľka v správnom konaní neuniesla bremeno tvrdenia ani bremeno dôkazné. Odvolací súd po preskúmaní administratívneho aj súdneho spisu dospel k rovnakému záveru ako správny orgán a následne aj krajský súd, že v prípade navrhovateľky nemožno hovoriť ani o jednom z dôvodov udelenia azylu podľa § 8, 10, 13a alebo § 13b zákona o azyle. Dôvody uvádzané navrhovateľkou sa týkajú jej manžela, ktorý má v Bielorusku štatút utečenca. Problémy, ktoré údajne navrhovateľka mala, opísala v priebehu konania len veľmi všeobecne a nejasne a nemožno ich subsumovať pod žiadny z dôvodov na udelenie azylu, prípadne poskytnutie doplnkovej ochrany. Sama navrhovateľka uviedla, že nebola v krajine pôvodu nikdy trestne stíhaná, nemala problémy s políciou, nie je členom žiadnej politickej strany ani hnutia. Za relevantný dôvod na udelenie azylu nemožno bez ďalšieho považovať navrhovateľkou pociťovanú ťaživú situáciu.

Navrhovateľka nepredložila žiadny dôkaz, ktorý by jej bránil v návrate do krajiny pôvodu, uvádzala len všeobecné obavy z možného uväznenia manžela, čo ale samo osebe nie je dôvod na to, aby odporca rozhodol inak ako rozhodol.

Odvolací súd nesúhlasí s tvrdením navrhovateľky, že odporca ako jediný dôvod podania jej žiadosti v rozhodnutí uvádzal obavy z ekonomických dôsledkov jej návratu do Bieloruska, nakoľko v závere odôvodnenia napadnutého rozhodnutia správny orgán skonštatoval, že hlavným dôvodom, prečo navrhovateľka opustila krajinu pôvodu sú jej osobné problémy údajne súvisiace s manželovými problémami. Na to odporca správne reagoval, že tieto nespĺňajú charakteristické znaky definície dôvodov prenasledovania v zmysle ustanovení zákona o azyle, resp. Ženevskej konvencie.

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku, že rozhodnutie odporcu je zmätočné a v rozpore so zákonom o azyle, vzhľadom na to, že odporca zamietol žiadosť navrhovateľky ako zjavne neopodstatnenú a zároveň skúmal možnosti poskytnutia doplnkovej ochrany. Odvolací súd sa stotožnil s názorom odporcu o tom, že u navrhovateľky nemožno hovoriť ani o jednom z dôvodov udelenia azylu podľa § 8, 10, 13a alebo § 13b zákona o azyle, a preto správne zamietol žiadosť navrhovateľky ako zjavne neopodstatnenú v súlade s § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle. Ani skutočnosť, že odporca vo svojom odôvodnení nad rámec rozhodnutia skúmal aj možnosti poskytnutia doplnkovej ochrany, nemá za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Preto neobstojí ani námietka, že odporca mal namiesto zamietnutia žiadosti navrhovateľky ako zjavne neopodstatnenej rozhodnúť výrokom o udelení či neudelení azylu a o poskytnutí či neposkytnutí doplnkovej ochrany.

Najvyšší súd preto konštatuje, že navrhovateľka v konaní neuviedla žiadne relevantné dôvody, ktoré by boli spôsobilé spochybniť záver odporcu o tom, že jej žiadosť bolo potrebné zamietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle.

Odvolacie námietky navrhovateľky neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľke, ktorá nemala úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.